

Standardy Ochrony Małoletnich

(wersja skrócona)

Szkoła Podstawowa

im. Marii Konopnickiej w Opatowie

ul. Szkolna 5

42-152 Opatów

Wstęp

Jednym z najważniejszych celów działania szkoły jest chronienie Was przed przemocą fizyczną, psychiczną, edukacyjną, materialną oraz cyberprzemocą. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec Was jakiegokolwiek formy przemocy. W szkole musicie otrzymać pomoc w każdej sytuacji, w której jesteście, bądź możecie być krzywdzeni. Obowiązkiem szkoły jest odpowiednia reakcja na każdą formę krzywdzenia, niezależnie czy ma ona miejsce w środowisku szkolnym czy pozaszkolnym.

W celu ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia bardzo ważna jest znajomość i przestrzeganie praw dziecka. Ochrona Waszych praw jest powinnością rodziców, opiekunów i wszystkich pracowników szkoły. Zarówno pracownicy jak i Wasi rodzice/opiekunowie zobowiązani są traktować Was z należyтым szacunkiem, z poszanowaniem godności, dóbr osobistych i potrzeb. Wszyscy jesteście równi bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

Szkoła podejmując swoje działania w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych wprowadziła dokument noszący nazwę „Standardy Ochrony Małoletnich”. Dokument ten jest wyrazem troski o Waszą godność oraz o Wasze dobro fizyczne i psychiczne.

Co możecie znaleźć w dokumencie „Standardy Ochrony Małoletnich” ?

- zasady bezpiecznych relacji pracowników szkoły z uczniami;
- zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniami;
- zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
- zasady ochrony małoletnich przed zagrożeniami z sieci;
- Zasady ochrony wizerunku dziecka;
- Sposób postępowania szkoły, jeśli małoletni doświadcza przemocy na terenie szkoły lub domu

Objaśnienie terminów

1. **Małoletni**, dziecko to każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
2. Przez **krzywdzenie** powinniście rozumieć zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego dziecka, które ujemnie wpływa na Wasz rozwój fizyczny lub psychiczny.
3. **O przemocy** mówimy wtedy, kiedy uczestników zajęcia możemy podzielić na agresora, ofiarę i świadków, między sprawcą i ofiarą nie ma równowagi sił, w grupie utrzymuje się atmosfera zastraszenia, zachowania się powtarzają.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Wszyscy pracownicy szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę, kiedy Tobie lub innemu małoletniemu dzieje się krzywda.
2. Wyróżnia się cztery podstawowe formy krzywdzenia:
 - przemoc fizyczna (popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami);
 - przemoc psychiczna (m.in. poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności);
 - zaniedbywanie (niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka lub nie respektowanie jego podstawowych praw, niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie higieniczne, pozostawanie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, nie dbanie o higienę snu i odpoczynku, nie posyłanie dziecka do szkoły, nie zapewnienie dziecku opieki lekarskiej).
 - naruszanie sfery intymnej małoletniego, np. zmuszanie do oglądania nagich zdjęć lub robienie zdjęć lub filmów z udziałem małoletnich bez odzieży.
3. Przemocy możecie doświadczać ze strony innych uczniów, rodziców lub opiekunów, innych dorosłych, w tym pracowników szkoły.

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia

1. W przypadku doświadczenia jakiegokolwiek formy krzywdzenia ze strony dorosłych lub innych małoletnich zawiadom nauczyciela, wychowawcę, psychologa lub pedagoga. Wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura. Pracownicy szkoły zachowają poufność informacji uzyskanych w ramach procedury podejrzenia krzywdzenia dziecka.
2. Szkoła podejmie szereg kroków, aby wyjaśnić sytuację, pomóc małoletniemu krzywdzonemu, a jeśli nie da to rezultatów - poszuka pomocy u innych instytucji.
3. Dyrektor szkoły ma obowiązek stanowczo reagować na różnego rodzaju przejawy dyskryminacji oraz mowę nienawiści i zgłaszać takie zdarzenia policji lub prokuraturze.

I. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły

1. Pracownicy placówki mają obowiązek traktować każdego ucznia z należnym mu szacunkiem uwzględniając przy tym jego potrzeby.
2. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie.
3. Działania podejmowane wobec Was powinny być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
4. Osobom dorosłym pracującym w szkole nie wolno używać wobec Was wulgarnych słów, gestów, żartów, czynić obraźliwych uwag, wykorzystywać władzę lub przewagę fizyczną nad Wami (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
5. Personel szkoły może podjąć wobec Was działania w obronie koniecznej wyłącznie w celu powstrzymania Waszej agresji, która zagraża życiu i zdrowie oraz bezpieczeństwu Waszemu lub innych osób. Reakcja pracowników szkoły powinna być odpowiednia do stopnia Waszego agresywnego zachowania.

6. Osoba pracująca w szkole nie może proponować Wam alkoholu ani wyrobów tytoniowych, jak również używać ich w Waszej obecności.
7. Pracownicy szkoły nie mogą Was zapraszać do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z Wami poza godzinami pracy.
8. Nauczyciele nie mogą komunikować się z Wami dzwoniąc na Wasz numer telefonu lub pisząc na Wasz prywatny e-mail. Jeżeli wymaga tego sytuacja mogą oni pisać lub dzwonić do Waszych rodziców lub opiekunów prawnych.

II. Zasady bezpiecznych relacji małoletni-małoletni

1. Traktuj koleżanki i kolegów z należyтым szacunkiem.
2. Słuchaj innych gdy mówią, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole (nie narażaj innych na niebezpieczeństwo).
5. Konflikty rozwiązuj w sposób pokojowy
 - wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię zanim stracisz nad sobą kontrolę,
 - powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz,
 - słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś.
 - upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć,
 - wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga,
 - Pamiętaj! Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, zawsze możecie zwrócić się do nauczyciela, psychologa, pedagoga.
6. Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda, zawsze poinformuj o tym nauczyciela, psychologa/pedagoga do którego masz zaufanie.
7. Szkołą jest wspólnotą- nie stwarzaj sytuacji, w której Twoi koledzy/koleżanki czuliby się celowo pomijani, izolowani.
8. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej innego dziecka.

9. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek. Nigdy nie dotykaj kolegi/koleżanki w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
10. Nie wolno Ci wyśmiewać, obgadywać, ośmieszać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać innych uczniów.
11. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy rodzicom Twoich kolegów i koleżanek.
12. Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
13. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
14. Bądź tolerancyjny- szanuj odmienny wygląd, przekonania, wierzenia, poglądy innych.
15. szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj prywatnych rzeczy.
16. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/ koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.
17. Szanuj rzeczy osobiste i mienie kolegów/ koleżanek.
18. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolego/ koleżanki, zapytaj.
19. Nie namawiaj innych do krzywdzenia.
20. Nie przynos do szkoły niedozwolonych substancji, nie zachęcaj innych do ich stosowania.

III. Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia Wam dostęp do Internetu w czasie zajęć tylko w celach edukacyjnych.
2. Nauczyciel czuwa nad Waszym bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w trakcie zajęć. Przekazuje Wam też informacje o zasadach bezpiecznego korzystania z sieci.
3. Uczniowie informują nauczycieli o przejawach zauważonych nadużyć w internecie.
3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet:
 - nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy,
 - nie ufaj osobom poznanym za pośrednictwem Internetu,
 - dbaj o nierozpowszechnianie swojego wizerunku (w przypadku publikacji zdjęć w sieci należy

zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome), nie udostępniaj zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych czy w niepełnym ubraniu,

- poinformuj rodziców lub wychowawcę o każdym przypadku, gdy napotkasz w sieci treści, które wydają się nielegalne czy w jakikolwiek sposób wywołują niepokój,

- komunikatory internetowe powinny służyć Wam jedynie do kontaktów z kolegami i rodziną,

- o propozycjach spotkania, jakie otrzymasz od internetowych znajomych, zawsze informuj rodziców lub wychowawcę, nie powinniście spotykać się z osobami poznanymi przez Internet,

- nie atakuj nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie on wyraża, nie pokazuj agresji, nie stosuj gróźb,

- pamiętaj, że hejt w Internecie jest przestępstwem i że sąd rodzinny może nałożyć karę za jego popełnienie,

- nie korzystaj z sieci przez zbyt długi czas, bo zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić twojemu zdrowiu,

- pamiętaj, że im dłużej korzystasz z sieci, tym mniej rozmawiasz ze znajomymi twarzą w twarz, a takie kontakty są najbardziej wartościowe.

Telefon komórkowy w szkole

1. Zabrania się korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych służących do przekazu informacji podczas zajęć edukacyjnych i uroczystości szkolnych.

2. Zabrania się nagrywania dźwięku, obrazu oraz fotografowania za pomocą telefonu lub innych urządzeń elektronicznych- z wyjątkiem uroczystości szkolnych, jednak nagrania mogą służyć wyłącznie do celów prywatnych (bez możliwości udostępniania w mediach społecznościowych, z wyjątkiem szkolnego profilu Facebook oraz szkolnej strony internetowej)

3. Fotografowanie i nagrywanie zabronione jest w szatniach, przebieralniach oraz toaletach.

3. Za zgodą prowadzącego zajęcia edukacyjne, dopuszcza się używanie urządzeń multimedialnych (w tym smartfonów) przez uczniów na zajęciach edukacyjnych, jeżeli wymaga tego tok zajęć lub program nauczania.

4. Pracownicy szkoły nie mogą się komunikować z Wami za pomocą profili w mediach/ serwisach społecznościowych oraz komunikatorów internetowych, które nie są związane ze szkołą i przez nią zarządzane.

IV. Ochrona wizerunku małoletniego

1. Szkoła zapewnia ochronę Waszego wizerunku.
2. Szkoła powinna dysponować zgodą rodziców lub opiekunów prawnych na przetwarzanie Waszych danych w zakresie wizerunku.
3. Zgoda nie jest wymagana na rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak krajobraz, publiczna impreza.
4. Zdjęcia, filmy i nagrania nie mogą naruszać Waszej godności. Podpisywane są tylko imieniem.

ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE W SZKOLE I POZA SZKOŁĄ

Stosowanie agresji i przemocy fizycznej w różnych formach:

- bicie/uderzanie/popychanie/kopanie/opluwanie;
- wymuszenia;
- opluwanie;
- fizyczne zaczepki;
- napastowanie seksualne;
- nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- rzucanie w kogoś przedmiotami.

Stosowanie agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie;
- bezpośrednie obrażanie;
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie;
- groźby,
- nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.

Stosowanie agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie;
- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);

- wulgarne gesty;
- śledzenie/szpiegowanie;
- telefony i e-maile zawierające groźby, informacje poniżające, wulgarne, zastraszające;
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- straszenie;
- gapienie się;
- szantażowanie.

Stosowanie cyberprzemocy, m.in. :

- publikowanie poniżających filmów lub zdjęć w sieci;
- publikowanie ośmieszających, wulgarnych komentarzy i postów;
- podszywanie się pod inne osoby;
- włamywanie się na czyjeś konto;
- prześladowanie, zastraszanie, nękanie za pomocą sieci Internet, telefonu, wiadomości sms i mms;

Ponadto zabronione jest:

- opuszczanie sali lekcyjnej bez zgody nauczyciela;
- wagarowanie, wychodzenie bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji;
- zachowywanie się w sposób zagrażający życiu bądź zdrowiu, nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
- używanie ognia na terenie szkoły, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek);
- niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.;
- rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
- wystugiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne;
- używanie wulgaryzmów w szkole i poza nią;
- niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów względem innych kolegów i koleżanek (bicie, wyzywanie, dokuczanie);
- wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów;
- niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią;
- celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej;

- kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej;
- wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów;
- wystugiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne;
- rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami;
- prowokowanie bójek;
- szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu niepełnosprawności, wyglądu, odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego;
- znęcanie się nad kolegami oraz współuczniów w znęcaniu się nad kolegami;
- zastraszanie;
- aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, stosowanie wulgaryzmów;
- kłamanie, oszukiwanie kolegów/innych osób w szkole.

Pamiętaj!

1. Zawsze, jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym wychowawcy, pedagogowi, psychologowi lub innemu nauczycielowi. Opowiedz o sytuacji oraz poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia. Poproś o pomoc, reakcję i wsparcie. Jeżeli sprawcą krzywdy nie jest Twój rodzic, przedstaw również sytuację rodzicom/opiekunom prawnym.
2. Jeżeli dzieje Ci się w domu jakakolwiek krzywda poinformuj o tym nauczyciela, pedagoga lub innego pracownika szkoły, któremu ufasz.
3. Podczas rozmowy pracownik szkoły pozwoli Ci swobodnie mówić, może zadać dodatkowe pytania, aby uzyskać jak najwięcej informacji. Jeżeli nie pamiętasz kolejności wydarzeń, nie przejmuj się, ona nie jest najważniejsza. Opowiedz o zachowaniu, które wyrządza Ci krzywdę, o swoich emocjach i odczuciach.
4. Po rozmowie pracownik szkoły podejmie stosowne kroki, zgodne z zakresem swoich kompetencji, mające na celu Twoją ochronę. Podjęte zostaną odpowiednie działania m.in. wyjaśniające. Szkoła może również prowadzić te działania we współpracy z Twoimi rodzicami/opiekunami.
5. Jeżeli jesteś ofiarą przemocy w sieci Internet, zbierz i zabezpiecz dowody dostępne w formie elektronicznej - przesyłane zdjęcia, zrzuty ekranów portali, w których opublikowano

zdjęcia, posty, komentarze itp. Poproś o pomoc pedagoga, nauczyciela lub rodzica/opiekuna. Dowody odgrywają kluczowe znaczenie w identyfikacji sprawców.

6. Pamiętaj! Jeżeli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego – poproś o rozmowę z nauczycielem/pedagogiem/ psychologiem któremu ufasz.
7. Jeżeli pomimo podjętych działań sytuacja nie ulegnie zmianie, ponownie poinformuj o tym nauczyciela/pedagoga/psychologa oraz swoich rodziców/opiekunów. W tej sytuacji dyrektor placówki może zastosować kolejne, przewidziane prawem działania wobec sprawcy/sprawców przemocy.
8. Pomoc jaką otrzymasz ze strony nauczycieli nie kończy się w momencie ustalania sprawcy działania i zastosowania środków dyscyplinujących wobec niego. Nauczyciele jak również pedagog będą pomagać Ci w radzeniu sobie z tą trudną dla Ciebie sytuacją. Będą również czuwać na Twoim bezpieczeństwie.
9. Jeżeli zaistniała sytuacja jest dla Ciebie dużym obciążeniem emocjonalnym, zwróć się o wsparcie do pedagoga lub psychologa w szkole. Wspólnie zaplanujecie działania chroniące Ciebie przed stresem, lękiem, wstydem lub innymi emocjami, których doświadczasz.
10. Pracownicy szkoły edukują Was, iż w przypadku odczuwania negatywnych emocji, trudności czy braku sił, ważne jest unikanie izolacji emocjonalnej i fizycznej. Pracownicy szkoły, w szczególności wychowawca klasy, pedagog szkolny, psycholog, pozostają do Waszej dyspozycji by udzielić wsparcia, porozmawiać i zaproponować dalsze działania.

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży	116 111
Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli:	800 080 222
Antydepresyjny Telefon Forum	22 594 91 00

Przeciw Depresji:	
Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna:	22 425 98 48
Telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka SOS (całodobowy) Można napisać do ekspertów : www.brpd.gov.pl	800 12 12 12
Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska linia”	800 12 00 02

